

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCCXXXIX. Rogatio Demosthenis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

tæ voluptates conciliant: aliter amant quæ pepererint: quæ memoriam decem mensium, quæ tot periculorum, tot sollicitudinum recordationes ad vos, iudices, affert. Numerate hujus adolescentis annos, breve nimium videatur: numerate omnes dies, singula temporum momenta: tandem mater testimonium dicit? Nulla potest esse tam longa simulatio. Si leges sinant, permittatisque vos, se torqueri volet, se imponi ignibus, se verberibus lacerari postulet. Quid agis mulier? temere facis: fœmina es, & anus, prima forsitan tormenta sustineas, vincet dolor, & ad suprema deficies. O admirabilem, iudices, vocem! Torqueat, inquit, modo mater sim. Aliud est nutrix, & ancilla, & torquente domino. Age, cum in hac voce supremum posueris spiritum, cui juvenem reddituri sumus? Volesne illum ad hunc patrem reverti, & ad illam novercam!

CCCXXXIX.

Rogatio Demosthenis.

Rogationem fert Demosthenes, ne illi qui apud Chæronam captiverant a Philippo, & gratis remissi, consiliis publicis interfint. CD.

DECLAMATIO.

Priusquam causas rogationis meæ persequar, Athenienses, succurrit mihi laudare vos, & ad cognoscere. Post adversum prælium (quod quidem ipsi, qui rebus Philippi favent, dolore ac rumoribus in majus extollunt) non pacem petiistis, non de conditionibus ullis cum hoste tractastis? ipsos etiam repetendo captivos, hoc ostendistis curam esse vobis, ut bellum geri posset. Id cum fecistis pro majorum vestrorum opinione atque laude, servataque usque ad hoc tempus gloria civitatis, tum etiam (ut arbitror) ratione quadam, quod nos victos, non tam virtute hostis, quam eorum, qui pugnare nolissent, timore existimabatis. Quamlibet igitur obliquis actionibus pars diversa, dum

1 *Laudare vos & ad cognoscere.*] Lege, agnoscere. Idem,

dum tueri mille istos captivos videtur, pacem suadeat: animum virtutemque civitatis debilitare conetur: ego loquor apud eos, qui non defecerunt. Sed multa me dicturum, propter quod approbari possit rogatio mea, oratoriis artibus impedire pars diversa conatur. Negat enim rogationem contra leges accipiendam, negat adversus singulos: quorum ego utrunque confiteor. Verum neque adversus leges esse existimo, quicquid pro opinione ac pro dignitate civitatis patimur, & cui nulla lex scripta ex contrario extat. Nam si quod est jus, quo contineatur hoc, ut mali & jam turpes cives utique consiliis publicis intersint, videor fortasse hanc rogationem contra leges scripsisse. Si vero nihil est, quod ex contrario cogat, non potest videri hoc adversus id scriptum esse, quod non obstat. Illud vero aliquanto minus existimare possum, adversus singulos scripsisse legem, cum certe mille sint, de quibus agitur. Quamquam rationem etiam, propter quod non liceat rogationem contra singulos ferre, illam video, quod peccata singulorum videantur habere leges suas. Homicidium fecit aliquis, sacrilegium, injuriam, cæteraque his similia: suo jure punitur. Cum vero mille semel capiendos se alligandosque hosti præbuerint: hæc (ut opinor) supersunt, ut aut nulla castigatione dignam rem, qui contra dicunt, putent: aut si castiganda sit, ostendant legem, qua castigari possit: aut si non ostendant, nihil aliud quam rogationem superesse fateantur. Primum igitur hoc apud vos, Athenienses, dixisse contentus sum, æquissimum quidem ac justissimum esse, ut populo detur summa rerum potestas: consilium tamen non utique turba, neque tumultu, neque angustiis eorum, qui consulantur, constare. Utinam quidem fieri posset, ut ex universo populo rejicere, ac seligere liceret eos, qui parum prudentes, parum digni consiliis publicis viderentur. Sed quoniam istud deprehendi nisi

expe-

I Multa me dicturum, propter quod.] Cur non propter que. Ut & mox: rationem etiam, propter quam. Idem.

experimentis non potest, de his demum rogationem fero, qui experti sunt. Atqui si hoc apud vos non tale constitutum est, esse aliquos, qui consiliis publicis interesse non debeant: jam multo facilius ac pronius erit, ut doceam hos esse, qui etiam si utiles consiliis futuri essent, indigni tamen propter dedecus proximæ militiæ. Ac mihi in hæc dividenda videtur ratio istius orationis, ut pars ad ipsos, de quibus loquor spectet, pars ad universam rempublicam. Adversus istos hoc dixisse contentus sum: Bellum adversus Philippum suscepimus pro libertate totius Græciæ, pro salute communi. Nam etiam si in præsentia amicam civitatem, nobiscum olim conjunctam tueri videbamus, eventus tamen belli ad omnes pertinebat, & hoc nobis, Athenienses, vetus atque à majoribus traditum est, pro universa Græcia stare. Sic contra Persas semel iterumque pugnanimus, ac privatis viribus defendimus publicam salutem. Jam igitur ex hoc apparet profecto vobis, nunquam majore animo, nunquam concitatore spiritu fuisse pugnandum. Non enim nobis ¹ cum hoste Græciæ aliquo res erat, ubi quancquam victi, leges tamen similes, linguamque certe eandem pateremur: sed cum homine barbaro, cum homine crudeli, cum homine infesto. Quancquam quid necesse est ista diutius dicere? pugnare enim placuit & placet. In hoc igitur prælio, quod, ut dixi, pro universa Græcia susceperamus: nondum dico quantum nocuerit istorum timor: interim cujus propositi fuerit animus, attendite. Longe felicissimum in bellis est vincere: fortissimum, si victoria non detur, pro causa mori, est tamen tertium aliquid inter dedecora: in patriam certe redire, & si vincere non detur, effugere. Potest enim credi, qui hoc fecit: ad secundam se aciem servasse, & victum adversis animum reposuisse. Illi vero, qui se inter virtutem hosti dedit, qui ² abjectis armis parata in vincula præbuit manus, quam tan-

¹ Cum hoste Græciæ aliquo res erat.] | ² Abjectis armis.] Vet. cod. abijctis
 Forte, Græco aliquo, Gronovius. | Pithæus.

dem nobis spem in posterum facit? Atque ego, Athenienses, eo tempore, quo recipi istos placebat, contradicturus fui: nisi quod poterat honestum ex his receptis exemplum fieri. Sunt igitur digni poena aliqua, sunt ignominia, si hoc tantum ad ipsos referatur. Sed redeo ad publicam utilitatem. Nihil esse, quo magis disciplina militaris confirmari posset, Athenienses, quam exemplum adversus indignos, nemo dubitavit. Quæ enim spes in bellis in milite nostro residua est, si nihil potius fuerit quam capi? Certum habeo nunc istos male sentire de his, qui in acie ceciderunt.

CCCXL.

Novitius pretextatus.

QUI VOLUNTATE DOMINI IN LIBERTATE FUERIT, LIBER SIT. Mango novitium puerum per publicanos trajecit pretextatum: dicitur ille liber.

DECLAMATIO.

QUI VOLUNTATE DOMINI IN LIBERTATE FUERIT, LIBER SIT. Quærendum est nobis, quid sit in libertate esse: voluntate domini est in libertate quo volente liber est. Nos finimus ita: voluntate domini in libertate est, qui jus libertatis usurpavit domino volente. Id primum scripto ipso colligemus. Non enim difficile fuit ei, qui hanc legem componebat, id scribere: QUI VOLUNTATE DOMINI LIBER FUIT. Nunc hoc scribendo, QUI IN LIBERTATE FUERIT, satis ostendit aliud esse, in libertate esse: aliud liberum esse. Excutiamus etiam causas legis hujus. Indignum putavit legumlator eum, qui in fortuna aliqua reipublicæ, qui in numero civitatis fuisset, redigere in servitutem. Sed hoc quoniam sibi nequitia interim afferebat, adjecit, ut hi

1 Nemo dubitavit.] Lege, dubitabit.
2 Per publica rostra jecit.] Lego, per publicanos trajecit. Pithœus.

3 Qui hanc legem componebat, id scribere.] Potius, ita scribere. Gronovius.